

Redegørelse om inspektion i Middelfart Sparekasse

Indledning

Finanstilsynet var i maj og juni 2023 på inspektion i Middelfart Sparekasse. Inspektionen var en ordinær inspektion, hvor de væsentligste risikoområder blev gennemgået ud fra en risikobaseret vurdering.

Sammenfatning og risikovurdering

Middelfart Sparekasse (sparekassen) er en garantsparekasse med primært markedsområde i Region Syddanmark, Region Midtjylland samt fra foråret 2023 også Region Hovedstaden (ekskl. Bornholms Regionskommune).

Sparekassen har et 30-årigt udlånsprodukt, som primært er baseret på korte indlån. Det medfører en øget likviditetsrisiko. Sparekassens kreditrisiko på produktet er desuden øget, da gruppen af kunder, der kan få dette lån, er udvidet til også at omfatte kunder med visse svaghedstegn. Dette øger såvel likviditets- som kreditrisikoen på lånene.

Sparekassens indtjening er forbedret det seneste år, men den er fortsat lavere end benchmark. Udviklingen er drevet af en stor stigning i indlånsmarginen, som aktuelt er ekstraordinær høj og ikke nødvendigvis kan opretholdes på dette høje niveau. Sparekassen bør fortsat have fokus på at sikre en robust indtjening på lang sigt.

Sparekassen har fået påbud om at sikre, at bestyrelsens selvevaluering gennemføres i et omfang og med en dybde, så den afdækker bestyrelsens kollektive egnethed.

Inspektionen omfattede en gennemgang af 150 udlån svarende til 22 pct. af sparekassens samlede udlånsvolumen. I en del sager var sparekassens risikoklassifikation af kunder for positiv. Dette var særligt gældende for udlån til privatkunder, og ændringerne udgjorde dermed en mindre del af den

gennemgåede udlånsvolumen. Samlet set medfører dette et væsentligt forværret billede af bonitetsfordelingen blandt de udvalgte udlån, og det medfører en risiko for, at sparekassen træffer beslutninger på et forkert grundlag.

Sparekassen har særligt en mangelfuld kreditstyring i afdelingsnettet, hvilket medfører en væsentlig risiko for, at sparekassen påtager sig en højere kreditrisiko end ønsket. Sparekassen skal sikre en betryggende kreditstyring i afdelingsnettet og iværksætte en kontrolprocedure, der skal sikre, at sparekassens udlån bliver placeret i det korrekte stadie, og at nedskrivningsniveauet er korrekt. Sparekassen skal forbedre bankens styring og kontrol af NPE-bagstopperen. Sparekassen skal desuden sikre, at der ved alle bevillinger udarbejdes et betryggende beslutningsgrundlag, ligesom sparekassen skal sikre tilstrækkelig indsigt i og inddrage alle relevante forhold om ejendomme ved værdiansættelse af pant i disse. Desuden skal sparekassens pant i projektejendomme under opførelse værdiansættes forsigtigt.

Sparekassen skal præcisere kreditpolitikken, så det tydeligt fremgår, under hvilke betingelser kreditpolitikens hovedregler kan fraviges. Sparekassen har endvidere fået påbud om at justere direktionsinstruksen, så alle udlån af stor betydning fremover bliver bevilget af bestyrelsen.

Tre af sparekassens domicilejendomme var værdiansat for højt. Sparekassen har fået påbud om at nedskrive 6,2 mio. kr. på disse.

Sparekassen har fået påbud om at sikre, at den risikoansvarlige og den complianceansvarlige i sin risikovurdering og årsplan inkluderer alle væsentlige risikoområder, herunder risici i datterselskaber.

På markedsrisikoområdet har sparekassen fået påbud om at sikre, at der er funktionsadskillelse imellem disponerende, kontrollerende og afviklende medarbejdere samt sikre effektive kontroller af alle begrænsninger i markedsrisikopolitikken og direktionsinstruksen.

På baggrund af inspektionens observationer vurderer Finanstilsynet, at sparekassen undervurderer de operationelle risici som følge af mangler i sparekassens kreditstyring i afdelingsnettet og et utilstrækkeligt kontrolmiljø samt fravær af funktionsadskillelse på markedsrisikoområdet. Sparekassen skal derfor afsætte yderligere kapital til dækning heraf i søjle 2.

Finanstilsynet vurderer, at en forøgelse af solvensbehovet på 0,4 procentpoint er dækkende. Sparekassens solvensbehov er herefter opgjort til 9,9 pct. pr. 31. marts 2023.